

Agnieszka Piwowar
MBP Kędzierzyn-Koźle

4 pory książki w Kędzierzynie-Koźlu

Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu już po raz drugi włączyła się w organizację całorocznej akcji 4 PORY KSIĄŻKI, zainicjowanej przez Instytut Książki. To wydarzenie ogólnopolskie, mające na celu promocję literatury współczesnej. Festiwal 4 PORY KSIĄŻKI w Kędzierzynie-Koźlu obfitował w liczne spotkania, debaty, panele dyskusyjne, imprezy plenerowe, sesje popularnonaukowe z udziałem pisarzy, poetów, krytyków literackich, pracowników naukowych.

Kwietniowa odsłona festiwalowa to Literatura Popularna – POPLIT, która w naszym mieście skupiła się wokół literatury dziecięcej i młodzieżowej pt. Literatura odbiciem współczesności. Z młodzieżą spotkała się m.in. Beata Wróblewska, autorka książki *Jabłko Apolejki* – opowieści, która umiejętnie dotyka spraw trudnych, z którymi borykają się współczesne nastolatki, stawia pytania o wartość poświęcenia dla innych i możliwość przełamywania barier dzielących ludzi. Najmłodsi mieszkańcy naszego miasta mieli okazję spotkać się z autorami książek dla dzieci m.in. z Kaliną Jerzykowską, Natalią Usenko, Pawłem Beręsewiczem i Kazimierzem Szymeczką. Spotkania odbywały się w Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz w filiach osiedlowych.

A kiedy przyszedł maj... razem z nim nastała PORA POEZJI, a w niej spotkania, biesiady, dyskusje, happening i czytanie wierszy Herberta w przestrzeni publicznej. Akcję rozpoczęliśmy konkursem recytatorskim pt. ...turniej z twarzą, w którym młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zaprezentowała się we własnej interpretacji utworów Z. Herberta.

Gośćmi PORY POEZJI w naszym mieście byli m.in. Agnieszka Wolny-Hamkało (poetka, krytyczka literacka), Paweł Marcinkiewicz (poeta, eseista) oraz Jacek Gutorow (poeta, tłumacz), którzy wzięli udział w biesiadzie poetyckiej oraz w panelu dyskusyjnym *Moje spotkanie z Herbertem*, podczas której rozmawiali nt. odbioru poezji Z. Herberta. Zarówno biesiada, jak i panel dyskusyjny cieszyły się ogromnym zainteresowaniem młodzieży kędzierzyńsko-kozielskich szkół średnich.

Festiwal poezji w naszym mieście to również spotkanie z Krzysztofem Siwczakiem, poetą, odtwórcą roli Rafała Wojaczka w filmie Lecha Majewskiego. K. Siwczak podczas spotkania z grupą kozielskich licealistów zaprezentował swoje utwory z najnowszego tomu pt. *Centrum likwidacji szkół*. Poza tym dyskutowano na temat kondycji czytelnictwa wśród młodzieży i starano się odpowiedzieć na pytanie, jak rozpoznać dobry wiersz. Licealiści mogli się również dowiedzieć, kim dla młodego pokolenia poetów jest Zbigniew Herbert i jak wpływa na nich jego twórczość.

Ponad granicami to kolejna nasza propozycja skierowana do młodzieży. Tym razem bohaterami spotkania byli: Libor Martinek (czeski poeta, tłumacz, krytyk literacki) oraz Karol Maliszewski (poeta, publicysta, krytyk literacki). PORA POEZJI w Kędzierzynie-Koźlu to również akcja *Herbert w mieście*, która polegała na rozklejaniu na przystankach, w środkach komunikacji miejskiej, w bankach, sklepach i innych instytucjach afiszy z wierszami Z. Herberta. W specjalnie oznakowanych i oplakatowanych autobusach odtwarzane były wiersze poety i rozdawane ulotki z fragmentami jego twórczości. Wydarzeniom towarzyszyło wydanie okolicznościowej wkładki do „Nowej Gazety Lokalnej” poświęconej Herbertowi i PORZE POEZJI.

Zwieńczeniem kędzierzyńsko-kozielskiej PORY POEZJI była Majówka z Herbertem, która odbyła się w piątkowe popołudnie na placu przed hipermarketem Carrefour. Ten niecodzienny happening przyciągnął sporą grupę mieszkańców naszego miasta. Program imprezy był bardzo bogaty i interesujący, znalazł się w nim m.in. Maraton czytania wierszy Herberta, podczas którego utwory poety recytowali: prezydent miasta, członek zarządu ZAK. S.A., redaktor naczelny Radia Park, dekoratorka hipermarketu Carrfour, laureaci konkursu recytatorskiego ...turniej z twarzą oraz mieszkańcy miasta. Majówka z Herbertem to również słowno-muzyczne interpretacje utworów z tomiku *Pan Cogito*, konkursy z nagrodami na szukanie wierszy w hipermarkecie, gry i zabawy literackie dla dzieci i rodziców, pokazy sztuczlarские oraz wypuszczanie balonów z wierszami. Majówka z Herbertem zakończyła się muzycznie koncertem Rafała Nosala z zespołem BOHEMA.

Trzecia, jesienna odsłona Festiwalu – PORA PROZY odbyła się w październiku. Z tej właśnie okazji przygotowaliśmy spotkania autorskie, imprezy okołoliterackie, debatę oraz wieczór literacko-muzyczny pt. *Między słowem a dźwiękiem*. Wyjątkowe miejsce w tych wydarzeniach zajęła twórczość Zbigniewa Herberta: jego eseistyka i poezja. To właśnie jemu poświęcono sesję popularnonaukową *Sięgam do historii*, w której wzięli udział m.in. Joanna Siedlecka, autorka biografii Herberta oraz pracownicy naukowcy Uniwersytetu Opolskiego: Adrian Gleń i Adam Wierciński. Sesji towarzyszyła projekcja filmu Jerzego Zalewskiego *Obywatel poeta*.

Tegoroczna PORA PROZY to również Maraton głośnego czytania książki Zbigniewa Herberta pt. *Król mrówek* przez młodzież kędzierzyńsko-kozielskich szkół średnich, wspieraną przez nauczycieli oraz kierownika Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego. Z młodzieżą licealną spotkał się Krzysztof Varga, autor książki *Nagrobek z lastryko*. Spotkanie poprowadził poeta i krytyk literacki – Krzysztof Siwczak.

Ogromne zainteresowanie wzbudziła debata O literaturze zaangażowanej (w co?) z udziałem uczniów I LO oraz zaproszonych gości – pisarzy młodego pokolenia reprezentujących redakcję „Krytyki Politycznej”. Michał Zygmunt, Jaś Kapela i Łukasz Andrzejewski wspólnie z młodzieżą dyskutowali o kontrowersyjnych, współczesnych problemach, przywołując poglądy i myśli lewicowych pisarzy, publicystów m.in. Stanisława Brzozowskiego – zwolennika materializmu dziejowego, który wprowadził marksizm do myśli polskiej. Wspominano również publicystkę, Irenę Krzywicką – polską feministyczną pisarkę, propagującą świadome macierzyństwo, antykoncepcję i edukację seksualną oraz jej bliskiego współpracownika Tadeusza (Boya) Żeleńskiego, który domagał się legalizacji aborcji, aby zlikwidować groźne dla życia kobiet „podziemie aborcyjne”. Bronił praw kobiet do decydowania o prokreacji i seksualności. Była to niezwykle ciekawa, momentami burzliwa i żywiołowa dyskusja oparta na mocnych i przekonujących argumentach. PORĘ PROZY zwieńczył wieczór literacko-muzyczny *Między słowem a dźwiękiem* oraz koncert akordeonisty – Tomasza Drabiny.

W listopadzie w naszym mieście gościł z kolei FESTIWAL KRYMINAŁU, który miał swoją odsłonę także dla dzieci i młodzieży. W Strefie nie dla dorosłych gościliśmy dwóch pisarzy, autorów książek przygodowych i detektywistycznych dla dzieci i młodzieży: Kazimierza Szymeczki i Dariusza Rekosza. Kazimierz Szymeczko, autor książek dla młodzieży tj.: *Fałszerze w sieci*, *Pościg za czarną hondą*, *Kłopoty komendanta Roka*, spotkał się z młodzieżą w Filii nr 4 na os. Blachownia, natomiast w Filii nr 5 wziął udział w procesie sądowym, do którego scenariusz przygotowali uczniowie z P. G. nr 4. Pretekstem do tego nietypowego spotkania była książka autora pt. *Fałszerze w sieci*.

Dariusz Rekosz – Honorowy Ambasador Literatury Dla Dzieci i Młodzieży – był kolejnym gościem Strefy nie dla dorosłych. Popołudniowe spotkanie z nim odbyło się w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Rynek 3. Tam młodzi czytelnicy mieli okazję poznać historię szkolnych detektywów – Leszka i Ali oraz ich przygody opisane w serii książek Mors, Pinky i.... Kiedy tylko autor podpisał książki i rozdał autografy, przeniósł się swoim „niezawodnym wehikułem” do Filii nr 11, na osiedle Piastów, gdzie czekali na niego czwartoklasiści, rówieśnicy bohaterów książek z serii Mors, Pinky i.... Autor odpowiedział na wiele dociekliwych pytań często odwołując się do swoich dziecięcych fascynacji literackich. Ponadto wracał do swoich pierwszych przeczytanych książek polecając tym samym wiele ciekawych tytułów.

FESTIWAL KRYMINAŁU zakończył się w naszym mieście w atmosferze czarnego kryminału i nastrojowego jazzu. W kozielskiej bibliotece gościliśmy bowiem Marka Krajewskiego – najgłośniejszego polskiego autora kryminałów oraz uznanego kompozytora, saksofonistę – Mikołaja Trzaskę, jednego z czołowych muzyków sceny yassowej. Obecność obu panów przyciągnęła do biblioteki sporą grupę mieszkańców miasta, byli wśród nich zarówno miłośnicy kryminałów, jak i fani muzyki jazzowej.

Atmosfera i klimat przedwojennego Breslau, przedstawiony w serii mrocznych kryminałów, dał się odczuć w chwili pojawienia się M. Krajewskiego w wypełnionej po brzegi sali odczytowej. Podczas spotkania M. Krajewski opowiadał m.in. o tym, jak z filologa klasycznego, specjalisty językoznawstwa łacińskiego i wykładowcy Uniwersytetu Wrocławskiego, przeistoczył się w autora kryminałów. Spotkanie autorskie przerodziło się w ożywioną dyskusję, podczas której nie szczędzono autorowi trudnych pytań i własnych sugestii. Niezwykły wieczór w kozielskiej bibliotece zakończył się w klimatach jazzowych – koncertem saksofonisty Mikołaja Trzaski.

W ciągu całego roku, realizując projekt 4 PORY KSIĄŻKI, zorganizowaliśmy prawie 40 imprez, w których wzięło udział prawie 1500 osób. Partnerami biblioteki byli: „Nowa Gazeta Lokalna”, Radio Park, Miejski Ośrodek Kultury, hipermarket Carrefour, Wolontariat Kozielski przy Fundacji RIAD, oraz kędzierzyńsko-kozielskie szkoły: I LO, II LO, Z.Sz. nr 1, Z. Sz. Żegluga Śródlądowej w Kędzierzynie-Koźlu. Łączny koszt projektu wyniósł 32 000 zł., z czego 24 900 pochodziło z dofinansowania Instytutu Książki, natomiast 7100 stanowił wkład własny biblioteki.

